

Dokument nr. 8:84

(2001-2002)

Forslag fra stortingsrepresentantene Karin S. Woldseth, Ulf Erik Knudsen, Per Sandberg og Øyvind Korsberg om skrinlegging av operaprojektet i Bjørvika

Til Stortinget

Bakgrunn

På bakgrunn av de store kostnadsoverskridelser som man i dag bare kan ane omfanget av, anser forslagsstillerne det som uansvarlig å fortsette prosjekteringen og utbyggingen av en opera i Bjørvika. I media har det fremkommet tall som avslører at kostnadene for operaen i seg selv ligger an til å fordobles. Fra å være beregnet og vedtatt til en kostnad på ca. 1,8 mrd. kroner er prisen steget til 3,2 mrd. kroner ifølge Finansdepartementets og Kirke- og kulturdepartementets konsulenter. Andre estimater antyder 3,7-4 mrd. kroner. Bare det faktum at ingen estimater etter alt å dømme, heller ikke det siste, er eksakte, er graverende. I tillegg vil tilstøtende infrastruktur/trafikkkløsninger gi ytterligere kostnader på minimum 8,5 mrd. kroner, ifølge beregninger fra ECON og HoltheProsjekt. På bakgrunn av hva som hittil har kommet frem i media kan man anta at det ligger an til ytterligere kostnadsoverskridelser. Pr. i dag vet ingen ansvarlige i prosessen hva sluttsummen vil bli.

Tidsaspektet er en ytterligere negativ faktor ved utbyggingen og prosjektets brukervennlighet. Året for ferdigstilling av operaen er satt til 2008. Statsbygg opplyser om at en trafikkkløsning med senketunnel og nye veiløsninger kan ta ytterligere åtte år. Altså kan man forvente et publikumsvennlig anlegg i 2016. Tekniske løsninger er ikke avklart, grunnforholdene med kjemikalier og leirbunn gir ytterligere uavklarte problemstillinger.

Finansieringen og ansvarsforholdet mellom staten og Oslo kommune preges av samme usikkerhet i forhold til ny infrastruktur/trafikkkløsning rundt den planlagte operaen, og ennå er ikke dette ansvarsforholdet avklart.

Byggingen av en opera i Bjørvika avhenger av så mange usikre faktorer med hensyn til finansiering, ansvar og gjennomføring at det vil være uansvarlig å ikke ta hensyn til dette i vurderingen av prosjektets utvikling.

Under overskriften «Bjørvikautbyggingen må inn på et nytt spor», Aftenposten 30. januar 2002, uttaler professor i urbanisme, Karl Otto Ellefsen, ved Arkitekthøgskolen i Oslo, bl.a. følgende:

«... I byplanlegging er det bare resultatet som teller, og den dagen området står ferdig utbygd vil det kun bli målt med de kvalitetene det kan tilby. Ingen vil spørre om prosessen bak, og heller ikke om graden av fortjeneste eller utgifts- og inntektsføring. Men problemet er at de prosessene som skal lede frem mot resultatet, slik disse nå er organisert i Bjørvikautbyggingen, neppe kan gi et godt produkt. Prosessen virker ubehjelpelig og uprofesjonell på alle nivåer. Finansiering av utbyggingen er det problemet som har vært mest fokusert i pressen. Hvem betaler, og i hvilken grad skal tomteprisen dekke den nye tekniske infrastrukturen i området - senketunnel, vei, kollektivnett, havnebearbeiding, grøntstruktur og sosial infrastruktur? På bakgrunn av de tallene som foreligger, er Bjørvika i dag ubyggbar uten større tilførsel av offentlige ressurser. Med enkelte unntak: Det er bare mulig å bygge opera dersom en aksepterer en stor, skjult statlig subsidiering innbakt i tomteprisen. Tilsvarende kan staten betale dyrt for tomtene til Universitetets kulturhistoriske museer og andre institusjoner ...»

Fremskrittspartiet gikk under behandlingen av Innst. S. nr. 213 (1998-1999) inn for å skrinlegge alle planer om et statligfinansiert operahus, og står fremdeles ved dette. Forslagsstillerne mener at det flertall som går inn for å bruke statlige midler til å bygge opera bør ta med ovennevnte aspekter i sin vurdering av ressursutnyttelsen. Lokalisering, bygning, funksjoner, ansvarsforhold og finansiering bør være med i en slik vurdering. Dersom det fortsatt skulle være et flertall for gjennomføring av et operaprojekt, har politikerne et ansvar for at den mest rasjonelle, effektive og publikumsvennlige løsning blir valgt, i forhold til og i samsvar med behov for statlige kulturmidler generelt i landet.

I forhold til den kulturelle satsning i distriktene er dette prosjektet svært skjevt med hensyn til fordeling av kulturmidler, og anvendelse av tilsvarende sum-

mer spredt på flere prosjekter omkring i landet ville nødvendigvis omfatte langt flere av landets befolkning. Hva innsatsen av de statlige kulturmidler faktisk vil gi igjen til befolkningen som helhet bør være tungtveiende og avgjørende. Prestisje bør aldri stå i veien for alternativer når man forvalter Norges befolknings midler.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fatte de nødvendige vedtak som innebærer:

1. Et statligfinansiert operaprojekt i Bjørvika skrinlegges.
2. Bygging av en opera med statlige midler revurderes i forhold til hva som er formålstjenlig og rasjonell bruk av kulturmidler for befolkningen som helhet.

28. februar 2002